

La guineueta astuta (Leoš Janáček)

Personatges principals

Guardabosc

Frantik i Pepik   Fills del guardabosc

Pásek   Amo de la fonda

Terynka   Promesa del caçador

Mestre d'escola

Bystrouška   Guineu

Lápak   Gos del guardabosc

Zlatohrbítek   Guillot

On passa l'acció

En un bosc ple d'arbres i animals.

Aquesta història es basa en un conte infantil de Txèquia.

El compositor va adaptar-la

per parlar de temes que li preocupaven, com ara:

la relació entre les persones i els animals,

i el cicle de la natura.

Segons ell, la natura sempre es renova,

però per fer-ho primer cal que alguna cosa mori.

Resum argumental

Acte primer

En un bosc ple d'arbres, diversos animals ballen feliços:

un teixó, unes mosques i una libèl·lula.

Quan arriba un guardabosc, els animals s'amaguen.

El guardabosc s'estira per descansar.

Mentre dorm, un grill, una llagosta,

una granota i un mosquit es mouen al seu voltant.

Una petita guineu, que es diu Bystrouška, busca la seva mare.

Per error, la confon amb una granota.

La granota salta al nas del guardabosc i el desperta.

En veure la guineu, el guardabosc la caça i se l'emporta a casa.

El guardabosc comenta que la guineu és molt petita,
i la seva dona li ofereix un plat amb llet.
El gos del guardabosc, que es diu Lápak,
parla amb la guineu i li explica què passa a la casa.
Diu que no sap què és l'amor, perquè el seu amo el pega sovint.
La guineu li diu que tampoc sap què és estimar,
i recorda una parella d'ocells estornells que sempre es barallaven.
Més tard, els fills del guardabosc, Frantik i Pepik,
agafen la guineu i la maltracten.
L'animal es defensa i mossega la cama de Pepik.
El guardabosc s'enfada i lliga la guineu al corral.
La guineu discuteix amb el gall i les gallines.
El gall es burla d'ella
perquè abans caçava els seus companys de corral
i ara està tancada.
La guineu diu que vol tornar a ser lliure,
però les gallines li retreuen el que ha fet.
Aleshores comença una baralla entre els animals.
La guineu ataca el gall i el mata.
Quan arriba el guardabosc, vol castigar-la,
però la guineu l'ataca i fuig al bosc.
La guineu torna a ser lliure.

Acte segon

La guineu vol fer-se lloc al cau d'un teixó.
El teixó, que està fumant una pipa, no la vol deixar passar.
Però ella insisteix i al final aconsegueix entrar.
El teixó s'enfada i marxa.
Mentrestant, a la fonda del senyor Pásek,
el mestre d'escola juga a cartes amb el guardabosc.
Arriba el rector, que també fuma una pipa.
El guardabosc li explica que el mestre estima Veronika,
però ella ja no li fa cas.
El guardabosc fa bromes,
i el mestre li pregunta per la guineu.
El guardabosc diu que l'animal s'ha escapat.

És de nit i el mestre torna a casa caminant.
Està trist i recorda la seva antiga estimada, Terynka.
La guineu l'observa d'amagat darrere d'un gira-sol.
A prop d'allà, el rector recorda
que quan era jove també havia estimat Terynka.
Parla de llibres antics mentre camina pel bosc.
El guardabosc busca la guineu, però no la troba.
I dispara un tret que espanta el rector i el mestre.
La guineu s'estira sota la llum de la lluna.
Poc després, coneix un guillot que es diu Zlatohrbítek,
amb qui parla de llibertat.
Tot i que al principi Bystrouška no es refia d'ell,
al final les dues guineus s'enamoren.
El guillot li pregunta quin menjar li agrada més,
i ella respon que el conill.
Ell se'n va i al cap de poc torna amb un conill a la boca,
que li dona com a regal de nocces.
El guillot diu que la seva història d'amor
serà tan bonica que faran novel·les i òperes sobre ells.
Un mussol i un gaig canten per celebrar la unió.
La guineu anuncia que està embarassada,
i un pica-soques casa la parella.

Acte tercer

És un migdia de tardor.
Al bosc, un caçador furtiu que es diu Harašta
recull una llebre que ha caigut en una de les seves trampes.
El guardabosc el veu i li diu que caçar així no està permès.
Però Harašta li explica que aviat deixarà de caçar
perquè es casarà amb Terynka, una noia que els dos coneixen.
El guardabosc deixa la llebre morta com a esquer
per atrapar la guineu Bystrouška.
Mentrestant, els cadells fills de Bystrouška
passen pel bosc amb el seu pare
i troben la llebre morta.

El guillot diu que encara estima la seva parella,
però Bystrouška es mostra distant.

Al cap de poc, la guineu es troba amb el caçador Harašta.
Ella intenta fugir i ell la persegueix.

Harašta cau i es trenca el nas.

La guineu aprofita per robar-li els ocells que porta al cistell.
Però Harašta dispara i la guineu cau ferida a terra.

Al jardí de la fonda de Pásek.

La seva dona parla amb el guardabosc.

Després arriba el mestre d'escola,
que plora quan sap que Terynka es casarà amb el caçador.
El guardabosc el consola i reflexiona sobre el pas del temps.

Més tard, al bosc, el guardabosc es troba un bolet,
i s'atura a menjar-se'l.

Pensa quan era jove i, sense adonar-se'n, s'adorm.

Quan es desperta, està envoltat d'animals del bosc.

Busca la guineu, però no la troba.

En canvi, veu un cadell de guineu i vol atrapar-lo,
però en realitat atrapa una granota.

La granota li diu que és la neta d'una altra granota
que el guardabosc recorda.

Ell deixa l'arma i es torna a adormir.

Els textos de Lectura Fàcil segueixen
les directrius internacionals de l'IFLA
(International Federation of Library Associations
and Institutions) quant al llenguatge, el contingut
i la forma, a fi que tothom els pugui entendre.
L'Associació Lectura Fàcil ha fet aquesta versió en Lectura Fàcil.